

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.04.2023
RT I, 07.03.2023, 7

Välja kuulutanud
Vabariigi President
23.02.2023 otsus nr 268

Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 15.02.2023

§ 1. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 täiendatakse lõigetega 1¹–1³järgmises sõnastuses:

„(1¹) Tegevväelasele võib individuaalvarustuse soetamiseks maksta hüvitist, kui individuaalvarustust ei ole taganud Kaitsevägei.

(1²) Tegevväelase individuaalvarustuse hüvitise piirmäära kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(1³) Tegevväelasele individuaalvarustuse soetamise ning hüvitise maksmise tingimused ja korra kehtestab Kaitseväge juhataja käskkirjaga.”;

2)paragrahvi 38 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Ajateenistusse kutsumata jätmisel käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel märgib Kaitseressursside Amet kutsealuse andmed kaitsevägekohustuslaste registris reservis oleva isiku andmetena.”;

3)paragrahvi 54 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2²järgmises sõnastuses:

„(2¹) Ajateenijale võib maksta toetust tema poolt enne ajateenistusse asumist või esmase sõjaväelise väljaõppe lõppu tasemeõppe ja täienduskoolituse raames omandatud kvalifikatsiooni eest, kui omandatud kvalifikatsioon on vajalik ajateenijale tema sõjaväelise auastmega ametikoha ülesannete täitmiseks.

(2²) Loetelu tasemeõppe ja täienduskoolituse õppekavadest, mille alusel omandatud kvalifikatsiooni eest võib maksta toetust, toetuse maksmise tingimused ja ulatuse ning toetuse taotlemise ja maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

4)paragrahvi 54 täiendatakse lõigetega 14 ja 15 järgmises sõnastuses:

„(14) Ajateenijale võib hüvitada ajateenistuses viibimise ajal tulumaksuseaduse §-s 25 nimetatud eluasemelaenu intressid.

(15) Käesoleva paragrahvi lõikes 14 sätestatud eluasemelaenu intresside hüvitise maksmise tingimused ja ulatuse ning hüvitise taotlemise ja maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”.

§ 2. Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusest (RT I, 27.01.2023, 1) jäetakse välja § 1 punkt 118.

§ 3. Kogumispensionide seaduse muutmine

Kogumispensionide seaduse § 72²tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel või püsiv töövõimetus 100-protsendilise töövõime kaotusega kaitseväeteenistuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 40 lõikes 1¹, § 60 lõikes 2, § 63 lõikes 3 ja § 64 lõikes 1¹ sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”

§ 4. Muinsuskaitseaduse muutmise

Muinsuskaitseaduse § 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) on sõjahaud sõjahaudade kaitse seaduse alusel;”

§ 5. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmise

Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 punktis 9 asendatakse tekstiosa „infosüsteem, sealhulgas tehnilised vahendid” sõnadega „elektroonilise side võrk või infosüsteem”;

2) paragrahvi 7 punktist 1 jäetakse välja sõna „sõjalise”;

3) paragrahvi 16 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) teabekandjate olemasolu ja terviklikkuse perioodilise kontrollimisega;”;

4) paragrahvi 19 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) teatama töö- või teenistusülesannete täitmise koha järgse asutuse riigisaladuse kaitset korraldavale ning käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuete täitmise üle kontrolli teostavale asutusele, töö- või teenistusülesannete täitmise koha järgse asutuse riigisaladuse kaitset korraldavale isikule ja Kaitsepolitsei ametile kohe igast temale teatavaks saanud käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusakti nõuete rikkumisest;”;

5) paragrahvi 19 lõike 1 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 20 lõikes 5, § 33 lõigetes 8 ja 12, § 34 lõikes 8 ning § 58 lõigetes 1 ja 2 asendatakse tekstiosa „ametikoht, millel töötamise” tekstiosaga „töö- või ametikoht, mille ülesannete täitmise” vastavas käändes;

7) paragrahvi 20 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Teabevaldaja on kohustatud kontrollima oma valduses olevate teabekandjate olemasolu ja terviklikkust vähemalt üks kord aastas. Arhiivihoidlas olevate teabekandjate olemasolu ja terviklikkust peab kontrollima vähemalt üks kord viie aasta jooksul. Kohustusega hõlmatud teabekandjad, teabekandjate liigid, salastatuse taseme ja kontrolli korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse korras.”;

8) paragrahvi 23 lõike 1 punktist 2 jäetakse välja sõnad „ning väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuvates Kaitseväge struktuuriüksustes ja allüksustes”;

9) paragrahvi 23 lõike 2 punktis 6 asendatakse sõnad „ning annab nende töötlemiseks” sõnadega „ja töötlussüsteemide kiirgusturbe tagamist ning annab selleks”;

10) paragrahvi 23 lõike 3 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja sõnad „ning väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuvates Kaitseväge üksustes”;

11) paragrahvi 35 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui teabe on loonud teenistusväline füüsiline isik või eraõiguslik juriidiline isik, annab edastamiseks kirjaliku nõusoleku põhiseaduslik institutsioon, valitsusasutus või valitsusasutuse hallatav riigiasutus, kellega sõlmitud lepingu täitmiseks on teave loodud.”;

12) paragrahvi 35 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Riigisaladuse edastamine välisriigile, rahvusvahelisele organisatsioonile või rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonile registreeritakse eelnevalt riigi julgeoleku volitatud esindaja juures, välja arvatud juhul, kui:

1) teavet edastab julgeolekuasutus;

2) käesoleva seaduse § 7 punktides 5¹, 7, 10 ja 11 nimetatud teavet edastab Kaitseväge;

3) tunnistajakaitset käsitlevat teavet edastab Politsei- ja Piirivalveamet;

4) käesoleva seaduse § 8 punktides 1–3 nimetatud piiratud tasemel salastatud teavet edastab järelevalveasutus või prokuratuur.”;

13) paragrahvi 37 lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Salastatud teabekandja tuleb selle tüüpi ja omadusi arvestades märgistada viisil, mis võimaldab:
1) selle valdajal aru saada, et tegemist on salastatud teabega;
2) selle töötlejal teada saada teabe salastatuse taset ja salastamistähtaega, õiguslikku alust, samuti teavet lisaturvameetmete ja teabekandjale juurdepääsu õigust omavate isikute ringi kohta, kui need on määratud.

(2) Salastatud teabekandja võib märgistamata jätta juhul, kui märgistamise tõttu tekib oht riigisaladuse salastatusele või märgistamine ei ole teabekandja tüübi või omaduste tõttu võimalik.”;

14)paragrahvi 37 lõiked 3, 5 ja 6 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 37 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Salastatud teabekandjale kantud teabe salastatuse kustumise korral on selle valdaja kohustatud asjaomast märgistust muutma viisil, mis võimaldab valdajal aru saada, et tegemist ei ole enam salastatud teabega.”;

16)paragrahvi 38 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Arhivaaliks olev teave antakse pärast selle salastatuse kustumist kooskõlas arhiiviseadusega üle Rahvusarhiivile.”;

17)paragrahvi 38 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõnad „teavet sisaldava kustunud salastatusega teabekandja” sõnaga „teabe”;

18)paragrahvi 38 lõike 3 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõna „mille” sõnadega „millele kantud teabe”;

19)paragrahvi 38 lõike 3 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) salastatud teabekandja, mis sisaldab ainult arhiiviväärtuseta teavet.”;

20)paragrahvi 38 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) salastatud teabekandja, milles sisaldunud arhiiviväärtusega teave on üle viidud teisele teabekandjale viisil, mis tagab selle autentsuse, usaldusväarsuse, terviklikkuse ja kasutatavuse.”;

21)paragrahvi 38 lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

22)paragrahvi 39 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) elektroonilise teabeturbe nõuded, sealhulgas töötlussüsteemile esitatavad nõuded, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuded.”;

23)paragrahvi 39 lõike 2 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

24)paragrahvi 48 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Välisluureamet teostab julgeolekukontrolli järgmiste isikute suhtes:

- 1) Välisluureametisse teenistusse või tööle kandideeriv ja teenistuses või tööl olev isik, välja arvatud peadirektor ja tema asetäitja ning peadirektori määratud muu Välisluureameti ametnik või töötaja;
- 2) Kaitseväge juhataja või tema volitatud ülema määratud kaitseväelane, ametnik või töötaja, keda Välisluureamet soovib kaasata või on kaasanud Kaitseväge korralduse seaduse § 41 alusel;
- 3) Kaitsepolitsei ameti peadirektor ja tema asetäitja ning peadirektori määratud muu Kaitsepolitsei ametnik või töötaja;
- 4) Siseministeriumi kantser ja asekanter ning Siseministeriumis Kaitsepolitsei ameti tööd suunav ja koordineeriv ametnik;
- 5) prokurör.”;

25)paragrahvi 50 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Salastatud välisteabe töötlussüsteem peab vastama salastatud välisteabe avaldaja esitatud nõuetele. Nõuetele vastavust hinnatakse käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud tingimustel ja korras.”;

26)paragrahvi 52 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) teabevaldaja poolt salastatud välisteabe kaitse korralduse nõuetele vastavuse ja teabekandjate töötlemise nõuetele vastavuse ning salastatud välisteabele füüsiliste isikute juurdepääsu kontrollimine, sealhulgas riigi välisesindustes ja väljaspool Eesti Vabariigi territooriumi asuvates Kaitseväge üksustes.”;

27)paragrahvi 52 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Riigi julgeoleku volitatud esindaja ei korralda ega kontrolli järgmist salastatud välisteabe vahetust ning selle käigus saadud salastatud välisteabe riigisest edastamist:

- 1) julgeolekuasutuse ülesannete täitmiseks vajaliku salastatud välisteabe vahetus välisriigi asutuse, rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsiooniga, kui välislepingust ei tulene teisiti;
- 2) kaitseväelueuga tegeleva Kaitseväge struktuuriüksuse luuret ja vastuluuret puudutava salastatud välisteabe vahetus välisriigi luure- või vastuluureülesannet täitva asutusega, kui välislepingust ei tulene teisiti;
- 3) Politsei- ja Piirivalveameti tunnistajakaitset puudutava salastatud välisteabe vahetus välisriigi asutuse, rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsiooniga, kui välislepingust ei tulene teisiti;
- 4) jälitusasutuse või prokuratuuri käesoleva seaduse § 8 punktides 1–3 nimetatud tunnustele vastava piiratud tasemel salastatud välisteabe vahetus välisriigi asutuse, rahvusvahelise organisatsiooni või rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsiooniga, kui välislepingust ei tulene teisiti.”

§ 6. Sõjahaudade kaitse seaduse muutmine

Sõjahaudade kaitse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seaduse 1. peatükki täiendatakse §-ga 2¹järgmises sõnastuses:

„§ 2¹. Pädevus ja halduskoostöö

(1) Käesolevas seaduses sätestatud toimingute tegemist korraldab ja haldusjärelvalvet toimingute teostamise üle teeb Kaitseministeerium.

(2) Kaitseministeerium võib määrata käesolevas seaduses sätestatud toiminguid tegema teise asutuse (edaspidi *määratud asutus*) või volitada selleks juriidilist isikut või füüsilist isikut (edaspidi *volitatud isik*).

(3) Volitatud isiku volitamisel sõlmitakse isikuga haldusleping või tsiviilõiguslik leping.

(4) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 sätestatud kaitsekohustuse teatise väljastamise volitamise korral sõlmitakse volitatud isikuga haldusleping.

(5) Käesolevas seaduses sätestatud toimingute tegemiseks sõlmitud halduslepingu lõppemisel või kui esineb muu põhjus, mis takistab volitatud isikul jätkata haldusülesande edasist täitmist, võtab haldusülesande täitmise üle Kaitseministeerium.”;

2)paragrahvi 4 lõike 1 esimest lauset ja § 6 lõike 2 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „Kaitseministeerium” sõnadega „või tema määratud asutus või volitatud isik”;

3)paragrahvi 4 lõike 1 kolmas lause tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik otsustab sõjahaua kandmise sõjahaudade nimekirja. Isikule, kelle kinnisasjal asub sõjahaud, väljastab Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik kaitsekohustuse teatise. Enne sõjahaua kandmist sõjahaudade nimekirja annab sõjahaudade komisjon vajaduse korral arvamuse, kas selles sõjahauas olevad säilmed tuleb ümber matta või mitte. Kui sõjahauas olevad säilmed tuleb ümber matta käesolevas seaduses sätestatu alusel, ei kanta sõjahauda sõjahaudade nimekirja ega väljastata selle kohta kaitsekohustuse teatist. Pärast säilmete ümbermatmist otsustab Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik uue matmispaiga kandmise sõjahaudade nimekirja ja väljastab kaitsekohustuse teatise.”;

5)paragrahvi 5 lõikes 4, § 9 lõikes 1 ja § 15 lõikes 1 asendatakse sõnad „valdkonna eest vastutav minister” sõnadega „Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik”;

6)paragrahvi 6 lõike 2 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

7)paragrahvi 6 lõike 2 kolmandas lauses asendatakse sõnad „volitatud juriidiline isik” sõnadega „määratud asutus või volitatud isik”;

8)paragrahvi 8 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse alusel kuuluvad säilmed ümbermatmisele, kui sõjahaud asub ebasobivas kohas. Sõjahauale on ebasobiv koht, mis ei võimalda sõjahaua väarikat kohtlemist. Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik otsustab säilmete ümbermatmise, küsides sõjahaua koha sobivuse kahtluse korral sõjahaudade komisjoni arvamuse.”;

9)paragrahvi 8 lõiked 2 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 9 lõike 4 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui selgub, et arvatavas sõjahauas kellegi säilmeid ei ole, otsustab Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik hauamonumendi või -tähise või muu hauerajatise kohandamise mälestussambaks, selle teiseldamise muuseumi või mõnda teise sobivasse kohta või osalise või täieliku demonteerimise.”;

11)paragrahvi 10 lõike 1 esimest lauset täiendatakse pärast sõnu „Kaitseministeerium või tema” sõnadega „määratud asutus või”;

12)paragrahvi 10 lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Ümbermaetavate säilmete senisest asupaigast teisaldatakse hauamonument või muu hauatähis, nagu hauaplaat ja rist, säilmete uude matmispaika. Kui monument on suuruse tõttu uude matmispaika sobimatu või kui monumendi teisaldamine uude matmispaika ei ole muul põhjusel võimalik, otsustab Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik hauamonumendi kohandamise, hauamonumendi põhiliste elementide paigaldamise uude matmispaika või uue hauamonumendi rajamise uude matmispaika ja senises asupaigas oleva hauamonumendi demonteerimise, küsides uue matmispaiga või hauamonumendi põhiliste elementide uude matmispaika sobivuse kahtluse korral sõjahaudade komisjoni arvamuse.

(4) Ümbermatmisel järgitakse võimaluse korral ümbermaetava religioonile või kultuurile vastavaid matusetavasid. Ümbermatmise ajal tagatakse säilmete väärikas kohtlemine. Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik tähistab haa, sealhulgas paigaldab hauamonumendi või mälestustahvli. Haa tähise avalikku ruumi sobivuse kahtluse korral küsitakse sõjahaudade komisjoni arvamuse.”;

13)paragrahvi 12 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sõjahaudade komisjoni moodustab ja selle töökorra kehtestab Kaitseministeerium või tema määratud asutus või volitatud isik. Sõjahaudade komisjon on vähemalt viieliikmeline.”;

14)paragrahvi 12 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Haa ja matmispaiga mälestiseks olemise lõppemine

(1) Haa või matmispaiga mälestiseks olemine lõpeb käesoleva seaduse alusel, kui haa või matmispaigas olnud säilmed on käesoleva seaduse alusel ümber maetud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lõppemise aluseks on ümbermatmistõid teinud isiku aruanne ümbermatmise ning hauamonumendi või -tähise teisaldamisega seotud tööde lõpetamise kohta mälestisel.”.

§ 7. Tulumaksuseaduse muutmise

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 lõiget 3 täiendatakse punktiga 17¹järgmises sõnastuses:

„17¹) kaitseväeteenistuse seaduse § 13 lõike 1¹alusel makstavat tegevvälase individuaalvarustuse hüvitist ja sama seaduse § 54 lõike 14 alusel makstavat ajateenija eluasemelaenu intressi hüvitist.”;

2)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Tulust ei arvata maha eluasemelaenu intresse ulatuses, milles isikule on makstud kaitseväeteenistuse seaduse § 54 lõikes 14 nimetatud hüvitist.”;

3)paragrahvi 57¹täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Kaitseväge on kohustatud Maksu- ja Tolliameti nõudmisel esitama andmed ajateenijale kaitseväeteenistuse seaduse § 54 lõikes 14 nimetatud hüvitise maksmise kohta.”;

4)paragrahvi 61 lõike 45 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Isikul, kellel on tuvastatud täielik töövõimetus riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel või püsiv töövõimetus 100-protsendilise töövõime kaotusega kaitseväeteenistuse seaduse alusel, loetakse käesoleva seaduse § 20¹lõike 3 punktis 1, § 21 lõike 4 punktis 1 ning § 61 lõigetes 10 ja 11 sätestatud puuduva töövõime tingimus täidetuks.”.

§ 8. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 1. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 5 punktid 22 ja 23 jõustuvad 2024. aasta 1. jaanuaril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees